

วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บัณฑิตการศึกษาที่ออกไปทำการสอน ตามสถาบันการศึกษา ย่อมมุ่งหวัง จะให้งานของตนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี หรือมีประสิทธิภาพสูง ในกรณีนี้ต้องอาศัยความสามารถในการปฏิบัติงานหลาย ๆ ด้าน ประกอบด้วยกัน อันเป็นผลมาจากการได้นำ ความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับจากมหาวิทยาลัยมาประยุกต์ ใช้ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษานักเรียนในสถาบันที่สอนอยู่ กิปสันและฮันท์¹ เป็นผู้ให้ความสนใจในการปฏิบัติงานครู และเห็นว่าครูจะปฏิบัติงานได้ผลดี มีความ สำเร็จ ต้องมีคุณลักษณะที่ดีหลาย ๆ อย่างประกอบกัน อาทิเช่น ความรู้ดีในวิชาที่จะ สอน การพัฒนาการของเด็กและการพัฒนาการเรียนรู้อย่างดี ความรู้ในการปฏิบัติงาน เทคนิค ในการสอนแบบต่าง ๆ ทักษะในการใช้ภาษาเขียนและพูดทำให้เด็กเข้าใจง่าย ทักษะ ในการเข้าสังคม และมนุษยสัมพันธ์ การค้นคว้าวิจัยและหาความรู้เพิ่มเติม หาทาง แก้ไขปัญหาอย่างถูกต้องหลักวิชา นิสัยรักงานครู สนใจในวิชาที่ตนสอน ให้ความสนใจ กับชุมชนอันเป็นที่ตั้งของโรงเรียน และพร้อมที่จะพัฒนาอาชีพครูให้ก้าวหน้าเสมอ และ ฐานะประณีต นาคกรทรรพ² ก็เป็นอีกผู้หนึ่งที่มีความเห็นพ้องต้องกันว่าครูที่จะมีความสามารถ ในการปฏิบัติงาน เป็นที่ยอมรับกันนั้น นอกจากจะมีคุณลักษณะตามที่กิปสันและฮันท์ได้กล่าว ไว้แล้ว ต้องมีความรู้ดีในวิชาเอก - วิชาโท บุคลิกภาพลักษณะนิสัยจิตใจ และความ ประพฤติเหมาะสมที่จะเป็นครู รัจิตวิทยาของการเรียนการสอนได้รับการศึกษาในวิชา ชีพทางการศึกษา

¹ R. Oliver Gibson and Herold C. Hunt, The School Personnel Administrator, (Boston : Houghton Mifflin Company 1965), p 242.

² ฐานะประณีต นาคกรทรรพ, "ข้อคิดในการส่งเสริมคุณภาพของการเรียนการสอน" ข้อคิดฝึกหัดครูจากการสัมมนา สอ. 152 (กันยายน 2517) : 389 - 390.

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นักการศึกษาหลายท่านพยายามที่จะศึกษาค้นคว้าวิจัย เพื่อหาข้อมูล และ เหตุผล อันจะนำมาใช้ปรับปรุงประสิทธิภาพ หรือการปฏิบัติงานครูให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป ด้วยการศึกษาวิจัยในแนวทางต่าง ๆ หลายแนว ซึ่งประกอบด้วย

1. ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษากับความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิต ที่สำเร็จจากสถาบันการพลศึกษา

ลิมคูเลอร์¹ ได้ติดตามผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตการศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในระดับต่าง ๆ จากมหาวิทยาลัยเพนซิลวาเนีย สาขาประถมศึกษา ที่ออกไปปฏิบัติงานครูในปีแรก ทำการสอนในโรงเรียนรัฐบาล ระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 2, 4 หรือ 6 ในมลรัฐนิวยอร์ก โดยให้ผู้บังคับบัญชาเป็นผู้ประเมินและนักเรียนเป็นผู้แสดงความคิดเห็นต่อความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิต พบว่า บัณฑิตทางการศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในระดับต่าง ๆ กัน ส่วนใหญ่แล้ว สามารถปฏิบัติงาน ผลเป็นที่น่าพอใจของทั้งผู้บังคับบัญชา และนักเรียนในด้านความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาการของเด็ก การเรียนรู้ กิจกรรมเสริมหลักสูตร วิไลวรรณ เจริญพงษ์² ได้ติดตามผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตครุศาสตร์ ปีการศึกษา 2509 - 2511 ในขณะที่สำเร็จไปปฏิบัติงานครู และไม่ได้ศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น พบว่าบัณฑิตครุศาสตร์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในระดับต่าง ๆ เป็นบัณฑิตที่มีความสามารถในการปฏิบัติงาน เป็นที่พอใจของผู้บังคับบัญชา โดยเฉพาะด้านบุคลิกภาพ และทัศนคติต่อ

¹Billy Dean Leimkuhler, "A Follow-up Study and Evaluation of Teacher Competencies of a Selected Group of Graduates of a Teacher Preparation," Dissertation Abstracts 27(January-February 1967) : 2921 A.

² วิไลวรรณ เจริญพงษ์, "การติดตามผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตครุศาสตร์" (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515), หน้า 44 - 47.

อาชีพครู สำหรับค่านวชิรสอน และมนุษยสัมพันธ์ บัณฑิตต่างก็มีความพอใจในความสามารถของตนมาก ส่วนบัณฑิตที่สำเร็จปีการศึกษาต่างกัน พอใจความสามารถในการปฏิบัติงานครูของตนเอง ค่านความรู้และความสามารถทางวิชาการ ความสามารถพิเศษ บุคลิกภาพ ทักษะติดต่ออาชีพครูใกล้เคียงกัน ยกเว้นความสามารถค่านวชิรสอน และมนุษยสัมพันธ์ที่บัณฑิตครุศาสตร์ ปีการศึกษา 2511 พอใจในความสามารถของตนมากที่สุด และบัณฑิตที่สำเร็จในสายวิชาที่ต่างกัน ทั้งตัวบัณฑิตเองและผู้บังคับบัญชา ต่างก็พอใจในความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิต โดยส่วนรวมและทุกด้านไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังได้มีการศึกษาวิจัยติดตามผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตจากสถาบันอื่นอีก ดังเช่น ยิงศักดิ์ วัตะสุรนิศย์ฤกษ์¹ ได้ติดตามผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตทางการศึกษา ปีการศึกษา 2510 - 2512 ที่ปฏิบัติงานครูในโรงเรียน และวิทยาลัยครู พบว่า บัณฑิตทางการศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในระดับต่าง ๆ กัน ส่วนใหญ่แล้วสามารถปฏิบัติงานเกี่ยวกับการสอนในโรงเรียน หรือวิทยาลัยได้เป็นอย่างดี และความรู้ทางค่านวิชาการศึกษาที่ตนได้รับจากวิทยาลัยวิชาการศึกษาเพียงพอแก่การนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน ผู้บังคับบัญชาส่วนใหญ่เห็นว่าบัณฑิตดังกล่าวนี้มีความรู้ความสามารถทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน และทั้งบุคลิกภาพอยู่ในเกณฑ์ดี แต่ตัวบัณฑิตเองเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง ในด้านต่าง ๆ อาทิเช่น ความรู้และความสามารถในวิชาการศึกษา ความรู้และความสามารถในวิชาพิเศษ และวิชาสามัญ บุคลิกภาพทางอาชีพครู และความรู้และความสามารถในการปฏิบัติงานลักษณะนิสัยบางประการ

๒. ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษากับตัวแปรอื่น ๆ

¹ ยิงศักดิ์ วัตะสุรนิศย์ฤกษ์, "การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จปริญญาการศึกษาบัณฑิต (กศ.บ.) ตั้งแต่ปีการศึกษา 2510 - 2512 ที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา และวิทยาลัยครูในภาคการศึกษา 2 - 5" (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2516), หน้า 165 - 173 .

ละเอียด บุญเกิด¹ ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูกับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ของนักศึกษา ป.กศ. สูง ชั้นปีที่ 2 จากวิทยาลัยครูจันทระเกษมพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษามีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะทางด้านการสอนที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 และมีความสัมพันธ์มากกว่าคุณลักษณะด้านอื่น ๆ ของครู และสุทิน ทายะพิทักษ์² ได้ศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างผลการฝึกสอนกับ ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ของนักศึกษาชั้น ป.กศ. สูง ปีที่ 2 ปีการศึกษา 2516 ในวิทยาลัยครูส่วนกลาง จำแนกเป็น 5 วิชาเอก ได้แก่ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และ สังคมศึกษา ในแต่ละวิชาเอก แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 กลุ่ม ใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาเป็นเกณฑ์ ประกอบด้วยกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในระดับสูง ปานกลาง และต่ำ ตามลำดับ พบว่า กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา สูง ปานกลาง และต่ำของ วิชาเอก คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย และสังคมศึกษา ได้ผลการฝึกสอนไม่แตกต่างกัน และผลการฝึกสอน กับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .01 ส่วนกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา สูง ปานกลาง และ ต่ำ ในสายวิชาเอกภาษาอังกฤษ ได้ผลการฝึกสอนแตกต่างกัน ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .01 โดยที่กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูง ได้ผลการฝึกสอนสูงกว่ากลุ่มปานกลาง และ ต่ำ กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาปานกลาง ได้ผลการฝึกสอนสูงกว่ากลุ่มต่ำ และผล การฝึกสอนกับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .01

¹ ละเอียด บุญเกิด, "คุณลักษณะของครูกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน" (วิทยานิพนธ์ ปรียญมหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2513), หน้า 13.

² สุทิน ทายะพิทักษ์, "การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลการฝึกสอนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาชั้น ป.กศ. สูง ปีการศึกษา 2516 ในวิทยาลัยครูส่วนกลาง" (วิทยานิพนธ์ปรียญมหาบัณฑิต ภาควิชาคณิตศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2518), หน้า 41 - 44.

3. ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการปฏิบัติงานสอนกับตัวแปรอื่น ๆ
 โคฟ¹ ได้ทำการวิจัยศึกษาลักษณะบางประการซึ่งสัมพันธ์กับความสามารถในการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกสอน วิทยาลัยคลาก พบว่า ความสามารถในการปฏิบัติงานกับความรู้พื้นฐานทางวัฒนธรรม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาสามัญทั่วไป วิชาการศึกษา และวิชาเอก - วิชาโท มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ
 คิมเมล² ได้ศึกษาวิจัยหาความสัมพันธ์ระหว่างนิสัยของนักศึกษาฝึกสอน กับความสามารถในการปฏิบัติงานสอน โดยใช้นักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา เทกซัส พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการก่อนออกไปปฏิบัติงานสอน เป็นเครื่องคาดคะเนความสำเร็จในการปฏิบัติงานสอนได้ และนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการสูง จะมีความสามารถในการปฏิบัติงานสูงตามไปด้วย บรูโน³ ได้ศึกษาหาตัวแปรที่มีส่วนสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการสอน และใช้ทำนายผลการปฏิบัติงานสอน ของนักศึกษา สาขาประถมศึกษา จากมหาวิทยาลัยเพนซิลวาเนีย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาเป็นตัวแปรหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับ ผลสำเร็จในการสอน และใช้ทำนายผลการปฏิบัติงานสอนของนักศึกษาได้ ส่วนลำดับที่และผลการเรียนเฉลี่ย ที่ได้รับขณะที่เรียนอยู่ในระดับมัธยมศึกษา ผลการเรียนของแต่ละรายวิชาที่เกี่ยวกับวิธีสอนต่าง ๆ 4 วิชา และผลการเรียนเฉลี่ยของวิชาเกี่ยวกับวิธีสอน

¹Pearlic C. Dove, "A Study of Relationship of Certain Selected Criteria and Success in the Student Teaching Program at Clark College," Dissertation Abstracts 20(April 1960) : 4042.

²Panze Butler Kimmel, "Characteristics of Student Teachers as Correlates of Success in Student Teaching," Dissertation Abstracts 25(April - May 1965) : 5765.

³Angela Rose Bruno, "Predictive Relationships of Twenty - Two Selected Measures with Success in Elementary Student Teaching," Dissertation Abstracts 31(August 1970) : 660 -- A.

ต่าง ๆ 4 วิชา เช่นกันของนักศึกษา มีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการสอนไม่มากนัก นอกจากนี้ยังได้มีผู้ศึกษาวิจัยถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ตัวอื่นเช่นเดียวกัน ที่สัมพันธ์กับความสามารถในการปฏิบัติงานของนักศึกษา ปรียา พิพัฒนานนท์¹ ได้ทำการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา การปรับตัว ความตั้งใจ ระดับความมุ่งมั่น และความวิตกกังวลในการฝึกสอน กับความสามารถในการปฏิบัติงานของนักศึกษาระดับ ป.กศ. ปีที่ 2 จากวิทยาลัยครูสวนสุนันทา วิทยาลัยครู - จันทรเกษม วิทยาลัยครูชนบุรี และวิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลัยการณ พบว่าความสามารถในการปฏิบัติงานของนักศึกษาจากวิทยาลัยครูดังกล่าว กับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในกลุ่มหญิงมีความสัมพันธ์กันในทางบวก และกลุ่มชายมีความสัมพันธ์กันในทางลบ ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ในกลุ่มรวมทั้งชายและหญิงไม่มีความสัมพันธ์กันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ส่วนการปรับตัว ความตั้งใจ ระดับความมุ่งมั่น และความวิตกกังวลในการฝึกสอน ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการปฏิบัติงานของนักศึกษา และวรรณวิภา ทองงอก² ได้ทำการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่ออาชีพครู วินัยในตนเอง ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา กับความสามารถในการปฏิบัติงานของนักศึกษา ปีที่ 4 วิทยาลัยวิชาการศึกษาพิษณุโลก พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษา ปีที่ 4 จากวิทยาลัยวิชาการศึกษาพิษณุโลกมีความสัมพันธ์กันในทางบวกกับความสามารถในการปฏิบัติงานที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ส่วนทัศนคติต่ออาชีพครู และวินัยในตนเอง ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการปฏิบัติงานของนักศึกษา

¹ ปรียา พิพัฒนานนท์, "การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ในการเรียน การปรับตัว ความตั้งใจ ระดับความมุ่งมั่น และความวิตกกังวลในการฝึกสอน กับผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอน" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2514), หน้า 85.

² วรรณวิภา ทองงอก, "ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่ออาชีพครู วินัยในตนเอง ผลสัมฤทธิ์ในการเรียน และการสอนของนิสิตฝึกสอน วิทยาลัยวิชาการศึกษาพิษณุโลก" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2517), หน้า 57.

จากงานวิจัยต่าง ๆ ที่กล่าวมาสรุปได้ว่า งานวิจัยส่วนใหญ่ทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ พบว่า บัณฑิตทางการศึกษา ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาต่าง ๆ กัน ต่างก็มีความสามารถในการปฏิบัติงานครูเป็นที่น่าพอใจ แต่ยังไม่มีการวิจัยที่ศึกษา โดยเฉพาะในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา กับความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิต ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาในเรื่องดังกล่าว

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย